

DOELEN VOOR DE KRINGLEIDER

De kringleden helpen inzien:

1. wat de theocratie in het Oude Testament was.
2. dat de profeten, de priesters, de rechters (richteren) en later de koningen de oudtestamentische instellingen (ambten) van God waren, waardoor God zijn koningschap of heerschappij over zijn volk op aarde uitoefende.

I. AANBIDDING (14 min.)

1. Gebed.

Bid voor Gods leiding door zijn Geest, bewust te worden van Gods aanwezigheid en te luisteren naar zijn stem.

2. Meditatie.

Aanbidding is je onderwerpen aan Gods leiding en wijsheid.

Thema: God is onze Leider.

In deze les gaan we de woorden over God in de Bijbel gebruiken om Hem te aanbidden. Laat ieder kringlid een Bijbelvers lezen. Verduidelijk het Bijbelvers. Laat nadat ieder kringlid het toegewezen vers gelezen heeft en het vers uitgelegd is, een kort gebed van aanbidding formuleren n.a.v. het toegewezen Bijbelvers. De kringleden mogen de woorden uit het Bijbelvers gewoon als een gebed voorlezen of de woorden veranderen in een persoonlijk gebed tot God. (bv. 8 kringleden, 8 Bijbelverzen):

[Kringlid 1] [Psalm 32:8](#)

Ik geef inzicht en wijs de weg die je moet gaan. Ik geef raad, op jou rust mijn oog.

[Kringlid 2] [Psalm 119:105](#)

Uw woord is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad.

[Kringlid 3] [Spreuken 1:22-28](#)

Hoe lang nog, onnozele mensen, hechten jullie aan je onvolwassenheid, willen jullie, spotters, blijven spotten, haten jullie, dwazen, kennis? 23 Luister, neem mijn berispingen ter harte – dan stort Ik mijn geest over je uit, dan laat Ik je delen in mijn wijsheid. 24 Maar toen Ik je riep, wees je me af, toen Ik je mijn hand bood, nam je die niet aan. 25 Al mijn goede raad heb je in de wind geslagen, elke berisping heb je genegeerd. 26 Daarom lach Ik om je ongeluk, schater Ik het uit om je ellende, 27 wanneer ellende op je afkomt als een storm, ongeluk als een onweer over je losbarst, leed en nood je treffen. 28 Dan zul je Me roepen, maar Ik antwoord niet, je zult Me zoeken, maar je vindt Me niet.

[Kringlid 4] [Spreuken 11:14](#)

Door gebrek aan visie gaat het volk ten onder, een keur van raadgevers brengt het tot bloei.

[Kringlid 5] [Jesaja 8:19-20](#)

Wanneer men jullie vraagt om de geesten van doden te raadplegen en naar fluisterende en mompelende waarzeggers te luisteren – elk volk raadpleegt toch zijn goden en vraagt de doden toch om raad voor de levenden? –, 20 ga dan alleen af op dit onderricht, op mijn getuigenis. Spreek uitsluitend volgens deze woorden, waartegen geen bezwering bestand is.

[Kringlid 6] [Jesaja 30:1-2](#)

Wee jullie, koppige kinderen – spreekt de HEER –, die plannen uitvoeren tegen mijn wil, verdragen sluiten tegen mijn zin en zo zonde op zonde stapelen; 2 die zonder Mij te raadplegen op weg gaan naar Egypte, om te schuilen in de vesting van de farao en bescherming te zoeken in de schaduw van Egypte.

[Kringlid 7] [Johannes 16:13](#)

De Geest van de waarheid zal jullie, wanneer Hij komt, de weg wijzen naar de volle waarheid. Hij zal niet namens Zichzelf spreken, maar Hij zal zeggen wat Hij hoort en jullie bekendmaken wat komen gaat.

[Kringlid 8] [Jakobus 1:5](#)

Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en Hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.

3. Aanbidding.

Laat iedereen in de kring om de beurt (in één of twee zinnen) God aanbidden als zijn Leider.

II. INLEIDING THEMA (1 min.)

Het thema voor deze bijeenkomst is:

De theocratie.

Lees onderstaande uitleg voor of leg het uit in eigen woorden.

‘Theocratie’ betekent de heerschappij van God over zijn volk door middel van aardse dienaren (instellingen, ambten) als profeten, priesters, rechters (richteren) en later koningen. Deze dienende leiders hadden elkaar nodig!

1. [De profeten](#) spraken in afhankelijkheid van Gods leidende heerschappij. Hun taak was om Gods wil aan de koningen, de priesters, het volk en aan valse profeten te openbaren. Ze spraken met Gods gezag.

2. **De koningen** regeerden in afhankelijkheid van Gods leidende heerschappij. Hun taak was om Gods volk met recht en gerechtigheid, d.w.z., in overeenstemming met Gods woorden, te regeren. Ze moesten vooral afgoderij, corruptie en onderdrukking bestrijden.

3. **De priesters** dienden in afhankelijkheid van Gods leidende heerschappij. Hun taak was om God te aanbidden en te dienen en Gods volk te leren om God te aanbidden en te dienen in overeenstemming met Gods woorden (de ceremoniële wet).

III. UITWISSELING STILLE TIJDEN (30 min.)

Laat iedereen in de kring om de beurt in het kort vertellen of voorlezen wat hij of zij uit één of meerdere van de stille tijden uit de toegewezen Bijbelgedeelten geleerd heeft.

Thema: De periode van de koningen in Israël

- Dag 1 1 Samuël 8:1-22.
Israël wijst God als Koning af door om een koning te vragen.
- Dag 2 1 Samuël 12:1-25.
De afscheidsrede van Samuël als rechter van Israël.
- Dag 3 1 Kronieken 17:1-14.
Gods verbondsbelofte aan David.
- Dag 4 2 Samuël 11:1–12:25.
Koning David (1011–971 v.Chr.): zonde en vergeving.
- Dag 5 2 Kronieken 20:1-23.
Koning Josafat (870–846 v.Chr.): mag toezien hoe God overwint.
- Dag 6^{BS} 2 Kronieken 26:1-23.
Koning Uzziah (768–750 v.Chr.): een goed begin, maar slecht einde.
- Dag 7 2 Koningen 17:1-34.
Het einde van het noordelijke koninkrijk van Israël (722–721 v.Chr.).
- Dag 8^{BS} 2 Kronieken 33:1-20.
Koning Manasse (685–641 v.Chr.): een slecht begin, maar goed einde.
- Dag 9 2 Koningen 23:1-25.
Koning Josia (638–608 v.Chr.): maatregelen tegen de afgodendienst.
- Dag 10 2 Koningen 24:1–25:26.
Het einde van het zuidelijke koninkrijk van Juda (605–586 v.Chr.).

IV. EXTRA UITWISSELING (15 min.)

Onderdeel IV is optioneel. Indien er na de uitwisseling van stille tijd nog tijd overblijft, kan onderstaande als extra gespreksstof dienen.

1. Bespreking studie.

Bespreek eventueel de studie n.a.v. een aantal van onderstaande vragen.

Thema: Derde rode draad: de theocratie.

- Wat is een theocratie?
- Wat waren de taken van de profeten in de oudtestamentische theocratie?
- Wat waren de taken van de priesters in de oudtestamentische theocratie?
- Wat waren de taken van de koningen in de oudtestamentische theocratie?
- Wat is het verschil tussen het theocratische Koninkrijk van David en dat van koning Saul?
- Op welke wijze heeft Jezus Christus met zijn eerste komst de ware theocratie gevestigd?

2. Toewijding.

Laat de kringleden over de volgende vraag nadenken en hun antwoord opschrijven in hun map:

“In hoeverre is Jezus Christus jouw enige volmaakte Profeet (die Gods Woord aan jou openbaart), Hogepriester (die voor jou bidt en jouw leven vertegenwoordigt bij God) en Koning (die jouw dagelijkse leven bestuurt)?”

3. Persoonlijke uitwisseling.

Bespreek eventueel de persoonlijke voortgang en toewijding. Is er iemand die nog iets wil uitwisselen over (zijn leven met Jezus in) de afgelopen tijd? Is er iets wat iemand moeilijk vindt? Hoe voelt hij/zij zich eronder?

V. MEMORISATIE (5 min.)

1. Overhoring.

Laat de kringleden twee aan twee elkaars memorisatieverzen overhoren (de laatste vijf verzen).

2. Memorisatie van het nieuwe Bijbelvers.

Verduidelijk het memorisatievers.

DE THEOCRATIE

Handelingen 13:22b

In David, de zoon van Isai,
heb Ik een man naar mijn hart gevonden,
die geheel naar mijn wil zal handelen.

Handelingen 13:22b (NBV)

3. Repetitie van de Bijbelboeken.

De 5 wetboeken en de 12 geschiedenisboeken:
Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium,
Jozua, Rechters, Ruth, 1+2 Samuël, 1+2 Koningen,
1+2 Kronieken, Ezra, Nehemia, Esther.

VI. BIJBELSTUDIE (45 min.)

Thema: Vergelijking tussen twee koningen.

Contrasteer koning Uzzia met koning Manasse.

1. Bijbelstudie.

Gebruik de 5-stappenmethode en bestudeer:

2 Kronieken 26:1-23 en 2 Kronieken 33:1-20.

2 Kronieken 26:1-23. De regering van Uzzia.

1 Het volk van Juda riep Amasja's zestien jaar oude zoon Uzzia tot opvolger van zijn vader uit. **2** Het was Uzzia die Elat na de dood van koning Amasja weer bij Juda inlijfde en het versterkte.

3 Uzzia was zestien jaar oud toen hij koning werd. Tweeënvijftig jaar regeerde hij in Jeruzalem. Zijn moeder was Jecholja, ze was afkomstig uit Jeruzalem. **4** Hij deed wat goed is in de ogen van de HEER, net zoals zijn vader Amasja gedaan had. **5** Zolang Zecharja leefde, die hem had geleerd in ontzag te leven voor God, legde hij zich erop toe zich naar God te richten. En zolang hij zich naar de HEER richtte, liet God hem slagen in alles wat hij ondernam.

6 Zo trok Uzzia ten strijde tegen de Filistijnen. Hij sloeg bressen in de muren van Gat, Jabne en Asdod, en bouwde vestingen in het vorstendom Asdod en andere Filistijnse gebieden. **7** God steunde hem in zijn strijd tegen de Filistijnen, en ook tegen de Arabieren die in Gur-Baäl woonden en tegen de Meünieten. **8** De Ammonieten betaalden hem schatting. Uzzia's gezag reikte tot aan de grens met Egypte, zo groot was zijn macht.

9 In Jeruzalem versterkte hij de stadsmuur en richtte hij torens op bij de Hoekpoort, de Dalpoort en de Punt.

10 Ook bouwde hij uitkijktorens in de woestijn en liet tal van regenputten uithouwen. Hij bezat veel vee, en er werkten boeren voor hem in het heuvelland en op de hoogvlakte, en wijnbouwers in de bergen en op vruchtbare grond, want de landbouw ging hem zeer ter harte.

11 Uzzia beschikte over een strijdmacht van parate troepen. De manschappen waren per eenheid geregistreerd door de schrijver Jeël en de griffier Maäseja, de helpers van Chananja, een van de hoge ambtenaren van de koning. **12** Het aantal familiehoofden bedroeg zesentwintighonderd weerbare mannen. **13** Onder hun leiding stond een sterk leger van driehonderdzevenduizend vijfhonderd geoefende, krachtige strijders, die de koning bijstonden tegen zijn vijanden. **14** Zij allemaal, de hele legermacht, waren door Uzzia uitgerust met schilden, lansen, helmen, borstkurassen, bogen en slingerstenen.

15 In Jeruzalem liet hij op de torens en de hoeken van de stadsmuur vernuftige verdedigingswerktuigen neerzetten,

waarmee pijlen en grote stenen konden worden afgeschoten. Uzzia's gezag reikte tot ver over de grenzen, want met wonderbaarlijke hulp had hij zijn macht steeds verder uitgebreid.

16 Maar toen Uzzia het toppunt van zijn macht had bereikt, werd hij hoogmoedig, en dat leidde tot zijn ondergang. Hij overtrad het gebod van de HEER, zijn God, door de tempel van de HEER binnen te gaan om daar zelf een reukoffer te brengen op het reukofferaltaar.

17 De hogepriester Azarja kwam hem met nog tachtig andere priesters van de HEER achterna, allen vooraanstaande mannen. **18** Zij sneden koning Uzzia de pas af en zeiden hem: 'Het is niet aan u, Uzzia, om reukoffers te brengen voor de HEER. Dat is voorbehouden aan de priesters, de afstammelingen van Aäron. Zij zijn geheiligd om reukoffers te brengen. Verlaat het heiligdom; u bent in overtreding. Dit zal u bij de HEER niet tot eer strekken.' **19** Uzzia ontstak in woede. En terwijl hij, de schaal met reukwerk in zijn hand, tegen de priesters tekeerging, verscheen daar, ten overstaan van de priesters, in de tempel van de HEER, bij het reukofferaltaar, plotseling uitslag op zijn voorhoofd.

20 Toen de hogepriester Azarja en de andere priesters hem recht aankeken en vaststelden dat zijn voorhoofd door huidvraat was aangetast, joegen ze hem onmiddellijk de tempel uit. Hij maakte zelf ook haast, want de HEER had hem getroffen. **21** Tot op de dag van zijn dood bleef koning Uzzia aan huidvraat lijden. Al die tijd leefde hij in afzondering, want het tempelcomplex was voor hem verboden terrein. Zijn zoon Jotam, die de gang van zaken in het paleis regelde, nam intussen het landsbestuur waar. **22** Verdere bijzonderheden over Uzzia zijn van begin tot eind opgetekend door de profeet Jesaja, de zoon van Amos. **23** Toen Uzzia stierf en bij zijn voorouders begraven werd, besloot men hem wegens zijn ziekte te begraven in het veld bij de koningsgraven. Zijn zoon Jotam volgde hem op.

2 Kronieken 33:1-20. De regering van Manasse

1 Manasse was twaalf jaar oud toen hij koning werd. Vijfenvijftig jaar regeerde hij in Jeruzalem. **2** Hij deed wat slecht is in de ogen van de HEER: hij gaf zich over aan de verfoeilijke praktijken van de volken die de HEER voor de Israëlieten verdreven had. **3** Hij herstelde de offerplaatsen die zijn vader Jechizkia had laten slopen, richtte nieuwe altaren op voor de Baäls en maakte nieuwe Asjerapalen. Hij aanbad de hemellichamen en diende die. **4** Hij richtte altaren op in de tempel van de HEER, waarvan de HEER had gezegd: 'In Jeruzalem zal mijn naam voor altijd wonen,' **5** en plaatste op de beide voorhoven van de tempel altaren voor de hemellichamen. **6** Hij verbrandde zijn zonen als offer in het Hinnomdal en liet zich in met wolkschouwerij, wichelarij, magie, geestenbezwering en waarzeggerij. Hij tergde de HEER door voortdurend te doen wat slecht is in zijn ogen. **7** Zo liet hij bijvoorbeeld een godenbeeld houwen, dat hij een plaats gaf in de tempel waarvan God tegen David en zijn zoon Salomo

had gezegd: ‘In deze tempel, in Jeruzalem, dat Ik uit alle steden van Israëls stammen heb uitgekozen, zal Ik voor altijd mijn naam laten wonen. **8** Ik zal ervoor zorgen dat de Israëlieten nooit meer verjaagd worden uit het land dat Ik jullie voorouders heb toegewezen, maar dan moeten zij zich wel houden aan alles wat Ik hun heb opgedragen: de wetten, bepalingen en regels die Ik hun bij monde van Mozes heb opgelegd.’ **9** Maar Manasse verleidde Juda en de inwoners van Jeruzalem om nog meer kwaad te doen dan de volken die de HEER voor hen had uitgeroeid. **10** De HEER sprak Manasse en het volk vermanend toe, maar zij schonken geen aandacht aan zijn woorden. **11** Toen stuurde de HEER de aanvoerders van de koning van Assyrië met zijn leger op hen af. Zij bedwongen Manasse met haken, boeiden hem met bronzen ketenen en voerden hem mee naar Babel. **12** Toen Manasse zo in het nauw gedreven was, probeerde hij de HEER, zijn God, mild te stemmen door zich voor de God van zijn voorouders te verootmoedigen. **13** Hij bad tot God, en God liet Zich vermurwen en verhoorde zijn smeekbede. Hij liet hem terugkeren naar Jeruzalem en herstelde hem in zijn macht. Toen erkende Manasse dat de HEER God is. **14** Na zijn terugkeer bouwde hij een tweede muur om de Davidsburch, westelijk van de Gichonbron in het dal, om de Ofel heen, tot aan de Vispoort. Hij liet de muur hoog optrekken. In alle vestingsteden van Juda stationeerde hij bevelhebbers. **15** Hij verwijderde de vreemde goden en het gehouwen beeld uit de tempel van de HEER, sloopte alle altaren die hij op de tempelberg en in Jeruzalem had laten oprichten, en gooide alles buiten de stad weg. **16** Nadat hij het altaar van de HEER in orde had gebracht, bracht hij er vredeoffers en een dankoffer. Ook droeg hij de Judeeërs op de HEER, de God van Israël, te dienen. **17** Toch bleef het volk offers brengen op de offerplaatsen, maar uitsluitend aan de HEER, hun God. **18** Verdere bijzonderheden over Manasse, over zijn gebed tot zijn God en de woorden die de zieners in de naam van de HEER, de God van Israël, tot hem richtten, staan in de kronieken van de koningen van Israël. **19** Zijn gebed en hoe de HEER Zich door hem liet vermurwen, maar ook al zijn zonden en overtredingen, hoe hij voordat hij zich verootmoedigde op allerlei plekken offerplaatsen liet bouwen en Asjerapalen en godenbeelden oprichtte, zijn opgetekend in de geschriften van Chozai. **20** Toen hij bij zijn voorouders te ruste ging, werd hij begraven in zijn paleis. Zijn zoon Amon volgde hem op.

2. Nadruk.

26:4. Uzzia deed wat recht was in de ogen van God zoals zijn vader dat gedaan had, maar *niet* met een volkomen toegewijd hart (lees 2 Kronieken 25:2¹).

26:5. Uzzia had geen eigen geestelijke overtuigingen, maar dreef op de overtuigingen van zijn leermeester.

26:15-16. Uzzia was een zeer succesvolle koning, zolang God hem hielp. Maar toen hij machtig werd, werd hij hoogmoedig en ontrouw aan God.

26:18-19. Uzzia luisterde niet naar de goede raad van zijn geestelijke leiders en werd door God gestraft.

26:20-23. Uzzia werd uitgesloten van Gods huis, van de gemeenschap en van zijn levenstaak.

33:2-6. Manasse deed wat kwaad was in de ogen van God in overeenstemming met de gruwelen van de Kanaänitische volken – afgoderij en occultisme.

33:9. Manasse verleidde Israël om nog meer kwaad te doen dan de Kanaänitische volken.

33:12-13. Manasse werd door God gestraft. In zijn benauwdheid keerde hij zich tot God en God herstelde hem.

33:15-16. Manasse keerde zich tegen de afgoderij en beval Israël om God te dienen. Hij zette zijn bekering tot God om in rechtvaardige daden.

3. Uitleg voor de kringleider.

Data van de koningen:

Koning Uzziah 788-737 v.C.

Koning Manasse 685-641 v.C.

33:13. “God liet zich vermurwen”. Vergelijk ‘Gods berouw’ (NBG) in Genesis 6:6 (les 5) en Jeremia 18:5-10. Gods eeuwige besluit m.b.t. zijn beloften en dreigementen houdt rekening met de houding van mensen tot Hem en hun reactie op Hem.

Gods berouw kan een van de volgende inhouden:

a. *Gods berouw is Gods barmhartige en genadige reactie op mensen die zich bekeren en zich aan Hem onderwerpen.*

Wanneer mensen zich bekeren, zal God in liefdevol mededogen zijn besluit veranderen en zijn dreigement niet uitvoeren (Jeremia 18:7-8²). Hij zal afzien van het onheil dat hij heeft aangekondigd (NBV).

¹ **2 Kronieken 25:2** Hij deed wat goed is in de ogen van de HEER, maar niet van ganser harte.

² **Jeremia 18:7-8** ⁷ De ene keer zeg ik tegen een volk en een koninkrijk dat ik het zal uitrukken, verwoesten en ombrengen – ⁸ maar als dat volk met zijn kwalijke praktijken breekt, dan zie ik af van het onheil waarmee ik het wilde treffen.

b. *Gods berouw is Gods heilige en rechtvaardige reactie op mensen die volharden in zonde en kwaad doen.*

Wanneer mensen ongehoorzaam blijven, zal God in heilige verontwaardiging (en met pijn in zijn hart) zijn besluit veranderen en zijn belofte niet uitvoeren (Jeremia 18:9-10³). Hij zal afzien van al het goede dat hij heeft beloofd (NBV).

Gods heilige en rechtvaardige karakter en eeuwige raadsbesluit houdt de mens eveneens verantwoordelijk (Jeremia 26:3,1⁴3). Gods beloften en dreigementen (aan Israël en aan christenen) zijn voorwaardelijk.

VII. GEBED (8 min.)

Bid met elkaar als antwoord op wat God zegt. Laat iedereen in de kring om de beurt (in één of twee zinnen) naar God toe reageren op wat hij in deze bijeenkomst van Hem leerde.

Bid met elkaar voor elkaar (Romeinen 15:30) en voor anderen (Kolossenzen 4:12).

VIII. VOLGENDE BIJEENKOMST (2 min.)

Deel de voorbereiding en de studie voor de volgende keer uit.

---

³ **Jeremia 18:9-10** *9* De andere keer zeg ik tegen een volk en een koninkrijk dat ik het zal opbouwen en planten – *10* maar luistert dat volk daarna niet naar mij en doet het wat slecht is in mijn ogen, dan zie ik af van al het goede dat ik had beloofd te doen.

⁴ **Jeremia 26:3,13** *3* Misschien zullen ze luisteren en met hun kwalijke praktijken breken. Dan zal ik afzien van het onheil waarmee ik hen wil treffen vanwege hun kwalijke praktijken.
13 Beter daarom uw leven en luister naar de HEER, uw God, opdat hij afziet van het onheil dat hij u heeft aangekondigd.